

slavonski velikaši, naročito knez Lovro Iločki, sin nekadašnjega bosanskoga kralja, bili su listom za Ivaniša Korvina. No pored njega još su se javila tri kandidata za ispraznjeni ugarsko-hrvatski prijesto: češki kralj Vladislav Jagelović i mlađi mu brat poljski kraljević Ivan Albert te njemački kralj Maksimilijan, sin Fridrika III. Dok su oba Jagelovića temeljila svoje pravo na rodbinskim vezama s bivšim ugarsko-hrvatskim kraljevima, pozivao se Maksimilijan Habsburgovac na ugovor između kralja Matijaša i Fridrika III. od 1463. Ali nastojanjem sepeškoga (Zips) kneza Stjepana Zapoljskoga¹ bi konačno izabran na saboru u Pešti (15. jula 1490.) dobroćudni i slabi češki kralj Vladislav II. Jagelović (1490—1516). Ivaniš Korvin zadovolji se čašću nasljednoga slavonskoga hercega (dux), a onda i bana hrvatsko-dalmatinskoga, pače mu bude obećano, da će ga novi kralj okruniti još i bosanskim kraljem; no do toga ipak nije došlo. Kad je na ugarsko-moravskoj granici novoizabrani kralj položio prisegu na krunidbenu zavjericu („izbornu kapitulaciju“), kojom postade sasvim odvisan od velikaša, štono se po smrti kralja Matijaša opet domogoše predašnje prevlasti u državi, ude svečano dočekan u Budim, a malo poslije i u Stolni Biograd, gdje ga je okrunio zagrebački biskup Osvald Thuz od Laka (18. sept. 1490.).

Borbe sa suparnicima. Prvo je bilo kralju Vladislavu II., da odbije svoje suparnike: brata Ivana Alberta i kralja Maksimilijana. S Ivanom Albertom bješe lak posao, jer poslije izgubljene bitke kod Košića okani se svojih težnja. Teže je bilo s Maksimilijanom. Istje-ravši ugarske posade iz Austrije, naročito iz Beča, provali Maksimilijan sve do Stolnoga Biograda i Budima te se onda samovlasno prozva kraljem Ugarske i Hrvatske. Od hrvatskih i slavonskih velikaša bili su uza nj knez Lovro Iločki, Ivan Frankapan Cetinski, Nikola Frankapan Tržački, potomci banova Talovaca, pače i zagrebačka općina Gradec, dok je Kaptol bio uz Vladislava II. Kako su herceg Ivaniš Korvin i knez Bernardin Frankapan Ozaljski ostali vjerni kralju Vladislavu, nije čitavo hrvatsko kraljevstvo pristajalo uz Maksimilijana. Međutim prisili oskudica novca Maksimilijana na uzmak u Austriju, našto Ugri opet uzmu osvojene gradove. Kad Maksimilijan vidje, da ne može uspjeti, sklopi s kraljem Vladislavom mir u

¹ Porodica knezova Zapoljskih hrvatskoga je podrijetla; ona polazi iz mjesta Zapolje u požeškoj županiji nedaleko od Nove Gradiške (danas je tamo zaselak Godinjak).